

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
THN ANAGINΩΣΚΟΜΕΝΗΝ TH. ΔΕΚΑΤΗ. ΚΥΡΙΑΚΗ.

ΠΙΚΡΩΤΑΤΟΝ καὶ πληκτικώτατον πρᾶγμά
ἐστι τῶν προεστώτων ὁ ἔλεγχος· αὐτὸς οὐ
μόνον θυθίζει τὴν ψυχὴν εἰς τὴν θάλασσαν
τῆς λύπης, ἀλλὰ πολλάκις τοσοῦτον πα-
ροργίζει τὸ πνεῦμα, ὥστε ἄγρια διεγέρει
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θυμοῦ τὰ κύμα-
τα. Ἡ στενοχωρία τῆς λύπης ἐκνευρίζει
τῆς λογικῆς δυνάμεως τὸν τόνον· τοῦ
θυμοῦ τὰ κύματα πνίγουσι τοῦ νοὸς τὴν
διάκρισιν. Ἐκ τούτου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον

οἱ αὐστηροὶ ἔλεγχοι ἐλάβην προξενοῦσιν
ἀντὶ ὡφελείας. Διὰ τοῦτο, καθὼς οἱ ἐπισή-
μονες τῶν σωμάτων ἰατροὶ, ἀναμιγνύοντες
τὰ ἀνοστα φάρμακα μετά τινων νοστίμων
ἀρτυμάτων, μετριάζουσι τὴν τούτων ἀη-
δίαν, καὶ κατασκευάζουσι μῆγμα δεκτὸν
μὲν εἰς τὴν γεῦσιν, θεραπευτικὸν δὲ τῆς
ἀρρώστιας· οὕτω καὶ οἱ σοφοὶ τῆς ψυχῆς
ἰατροὶ, συγκιρνῶντες τὸν αὐστηρὸν ἔλεγχον
μετὰ τῶν ἀπαλωτέρων λόγων, μετριάζουσι

τὴν τούτου πικρίαν, καὶ συνιστῶσι κρῖμα λόγου καὶ εἰς τὸν νοῦν εὐπρόσδεκτον, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς ἀρρώστημάτων θεραπευτήριον. Εἰς τὴν κατασκευὴν τοιούτου μίγματος οὐδεὶς σοφώτερος τοῦ Παύλου, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἡξιώθη τῆς τοιαύτης χάριτος πλὴν ἔκείνου. Τὰ σήμερον ἀναγνωσθέντα λόγια τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἔλεγχον περιέχουσιν αὐτηρότατον κατὰ τῶν Κορινθίων. Μετὰ τοσαύτης δύμας σοφίας καὶ ἐπιειήμης συνεκέρασεν ὁ πάνσοφος διδάσκαλος τὸ σκληρὸν μετὰ τοῦ ἀπαλοῦ, καὶ συνέμιξε τὸ πικρὸν μετὰ τῆς γλωχύτητος, ὃστε κατεσκεύασε μῆγμα λόγου, ὃς οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, καὶ εὐάρεστον εἰς τὸν νοῦν, καὶ θεραπευτικὸν τῆς ἀμαρτίας τῶν Κορινθίων. Πρόσεχε, ὦ ἀκροατά, εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἀναγνωσθέντων λόγων, ἵνα καταλάβῃς τὴν ἐν αὐτοῖς ἐπουράνιον τοῦ θεοῦ σοφίαν, καὶ θεραπεύσας τῆς ψυχῆς σου τὰ τραύματα, καταστολίσῃς αὐτὴν διὰ τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν ἐναρέτων ἔργων.

^{1. K. 4. 9.} Ἐδελφοί, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὃς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Οἱ θέατροι μὲν εἶπεν ἀντὶ τοῦ, θέαμα· κόσμον δὲ τὸν ἀόρατον καὶ τὸν ὄρατόν. Πάντες οἱ ἀγγέλοι, λέγει, καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ πονηροὶ ἐφήμεροι τοὺς ἀποστόλους ἐπιθεάπουσιν· οἵμεν ἀγαθοὶ θεογθοῦντες καὶ χαίροντες, οἵδε πονηροὶ, ἥγουν οἱ δαίμονες, πειράζοντες καὶ λυπούμενοι. Πάντες οἱ ἀνθρώποι, καὶ οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἀπιστοὶ εἰς ἡμᾶς θλέπουσιν, οἱ μὲν πιστοὶ συμπάσχοντες· οἱ δὲ ἀπιστοὶ τυ-

χῶντο καυχήματα μάταια, καὶ ἐκόμπαζον, ὃνομάζοντες ἑαυτοὺς διὰ τῶν ὄνομάτων τῶν διδασκάλων αὔτῶν, « Ἐγὼ μέν εἴμι ^{1. K. 2.} » Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶς,» ἔξ οὖ καὶ σχίσματα ἐν αὐτοῖς ἐγένοντο. Οἱ Παύλοις οὖν, θέλων αὐτοὺς ἐξελέγξαι πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν οὐκ ἐξονειδίζει τὰ ὑπερήφανα αὐτῶν φρονήματα διὰ γυμνῶν ἐλεγκτικῶν λόγων, ἀλλὰ πρῶτον μὲν προθάλλει εἰρωνικῶς ὅσα αὐτοὶ περὶ ἑαυτῶν ἐφαντάζοντο, λέγων· « Ἡδη κεκορεσμένοι ἐστὲ, » ἢδη ἐπλουτίσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὅφελόν γε ἐβασιλεύσατε, » ἵνα καὶ ἡμεῖς συμβασιλεύσωμεν· » ἐπειτα περιγράφει τὴν περιπεφρονημένην καὶ κινδυνώδη τῶν ἀποστόλων κατάστασιν. Εἳναν ὑμεῖς, λέγει, ἀληθῶς πλήρεις ἐστὲ πάσης ἀρετῆς καὶ πλούσιοι, καὶ ἐβασιλεύσατε χωρὶς ἡμῶν τῶν διδασκάλων ὑμῶν, ἐγὼ « Δοκῶ, » ἥγουν νομίζω, δτὶ δὲ θεός ἀπέδειξεν ^{2. K. 4. 9.} ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους πάντων τῶν ἀνθρώπων, Ως ἐπιθανατίους, τουτέσιν ὡς ὄρισμένους μόνον διὰ σφαγὴν καὶ θάνατον· « Δοκῶ, δτὶ θέατρον ἐγενήθημεν τῷ οἰκόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. » Οἱ θέατροι μὲν εἶπεν ἀντὶ τοῦ, θέαμα· κόσμον δὲ τὸν ἀόρατον καὶ τὸν ὄρατόν. Πάντες οἱ ἀγγέλοι, λέγει, καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ πονηροὶ ἐφήμεροι τοὺς ἀποστόλους ἐπιθεάπουσιν· οἵμεν ἀγαθοὶ θεογθοῦντες καὶ χαίροντες, οἵδε πονηροὶ, ἥγουν οἱ δαίμονες, πειράζοντες καὶ λυπούμενοι. Πάντες οἱ ἀνθρώποι, καὶ οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἀπιστοὶ εἰς ἡμᾶς θλέπουσιν, οἱ μὲν πιστοὶ συμπάσχοντες· οἱ δὲ ἀπιστοὶ τυ-

1. Κεφ. 4.
4. 10.

ραγνοῦτες καὶ καταδιώκοντες μετὰ ταῦ-
τα ἀκολουθῶν ἔτι τὸν ἔλεγχον διὰ τοῦ αὐτοῦ
ἐσχηματισμένου λόγου, παραβάλλει τὴν
τῶν ἀποσόλων κατάσασιν μετὰ τῆς νομιζο-
μένης τῶν Κορινθίων κατασάσεως, λέγων·

‘Ημεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν, υἱοίς
δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀ-
σθενεῖς, υἱοίς δὲ ισχυροί· υἱοίς
ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

Ημεῖς, λέγει, οἱ ἀπόστολοι διὰ τὴν
ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τὸν
ζῆλον τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος γομι-
ζόμεθα μωροί. Ἀληθῶς δὲ μωρὸν ὡνόμασεν
ὁ Φῆστος τὸν Παῦλον, κραυγάζων μεγάλῃ
τῇ φωνῇ· «Μαίνη Παῦλε· τὰ πολλά σε-

» γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. » Υ-
μεῖς δὲ οἱ Κορίνθιοι λογίζεσθε φρόνιμοι ἐν
Χριστῷ, ἤγουν ἐν τῇ εἰς Χριστὸν πίστει,
ἢ ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ. Ήμεῖς οἱ
ἀπόστολοι ἐσμὲν ἀσθενεῖς, ὡς μηδεμίαν
ἔχοντες κοσμικὴν δύναμιν· «Καὶ ἐγὼ ἐν
» ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολ-
» λῶ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς» Οὕτω πρὸς
τοὺς αὐτοὺς Κορίνθιους ἐγραφεν ὁ αὐτὸς
ἀπόστολος. Υμεῖς δὲ οἱ Κορίνθιοι δυνατοί
ἐστε, ὡς πλοῦτον ἔχοντες καὶ κοσμικὰς δυ-
νάμεις. Υμεῖς οἱ Κορίνθιοι ἐστε ἔνδοξοι,
σοφοὶ λογιζόμενοι καὶ ἐπιστήμονες. Ήμεῖς
δὲ οἱ ἀπόστολοι ἄτιμοι ἐσμὲν, ὡς περιφρο-
νούμενοι, καὶ σπερμολόγοι ὀνομαζόμενοι.
Ἀληθῶς δὲ σπερμολόγον ὡνόμασαν τὸν Παῦ-
λον εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ
σοῦκοι φιλόσοφοι, λέγοντες· «Τι ἀν θέλοι ὁ

» σπερμολόγος οὗτος λέγειν; » Μετὰ τὴν πρότιττον παράθεσιν ταύτην περιγράφει τὰς ταλαι-
πωρίας καὶ τὰς κακώσεις τῶν ἀποσόλων.

“Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πειγῶ-
μεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύο-
μεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀσατοῦ-
μεν, καὶ κοπιῶμεν, ἔργαζόμενοι
ταῖς ἴδιαις χερσί.

Τὸ μὲν. Γυμνητεύομεν σημαίνει τὸ ὑγε-
ρούμεθα τῶν πρὸς ἀνάπτασιν ἐνδυμάτων,
ὅλιγα καὶ εὔτελῇ ἔχοντες, μόνον δηλαδὴ
ἔκεινα τὰ τὴν γύμνωσιν σκεπάζοντα· τὸ
δὲ Κολαφιζόμεθα, τὸ ὑπομένομεν παντοῖος
πειρασμοὺς, καθὼς καὶ τὸ, «Ἐδόθη μοι

» σκόλωψ τῇ σαρκὶ ἄγγελος σατὰν, ἵνα με
» κολαφίζῃ. » Τὸ δὲ Ἀστατοῦμεν, τὸ, ἀ-
καταπαύστως περιερχόμεθα μεταβαίνοντες
ἐκ τόπου εἰς τόπον, διὰ τὸ εὐαγγελικόν
κήρυγμα, καὶ μὴ ἔχοντες οἰκίαν, ὅπου σα-
θέντες ἀναπαυθῶμεν. Σκηνοποιὸς δὲ ὁν ὁ

μακάριος Παῦλος, ἴδιαις χερσὶ βάπτων
σκηνάς, διὰ τούτου τοῦ ἔργοχείρου αὐτοῦ
ἔτρεφεν οὐ μόνον ἑωτόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
σὺν αὐτῷ, ὡς ἔλεγε πρὸς τοὺς ἐν Ἐφέσῳ
πρεσβυτέρους· «Αὐτοὶ δὲ γινώσκετε, ὅτι

» ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ
» ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται· Οὐ διηγοῦ-
μαι ὑμῖν, λέγει, παθήματα παρελθόντα,
ἀλλ' ἔκεινα, δσα πάσχομεν ἕως τῆς ὥρας
ταύτης. «Καὶ πειγῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ
» γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ
» ἀστατοῦμεν. Καὶ κοπιάζομεν ἔργαζόμενοι

» ταῖς ιδίαις χερσὶ. » Διὰ τούτων μὲν τῶν λόγων ἐφανέρωσεν ὁ τοῦ θεοῦ ἀπόστολος τὴν ἀνδρείαν καὶ ὑπομονὴν, διὰ δὲ τῶν ἔξῆς δηλοποιεῖ τὴν ἔτι τελειοτέραν τῶν ἀποστόλων ἀρετὴν.

Λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διώ-
κόμενοι,^{1. Κ. 2. 13. 4.} αὐγέχόμεθα· βλασφημού-
μενοι, παρακαλοῦμεν.

« Ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρους ὑμῶν, εἰπεν
» ὁ Κύριος, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους
» ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑ-
» μᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεα-
» ζόντων καὶ διωκόντων ὑμᾶς. » Ἰδοὺ πε-
πληρωμένα ταῦτα τὰ θεῖα προστάγματα
ὑπὸ τῶν ἀποστόλων· οἱ μὲν ἀπίστοι μέριζον
τοὺς ἀποστόλους, οἱ δὲ ἀπόστολοι εὐλόγουν
τοὺς ὑβρίζοντας ἀπίστους. « Λοιδορούμενοι,
» εὐλογοῦμεν. » Οἱ μὲν τύραννοι παντὶ^{5.}
τρόπῳ ἐδίωκον τοὺς ἀποστόλους, οἱ δὲ
ἀπόστολοι ἀνδρειοφρόνως ἐβάσταζον καὶ
ποὺς διωγμοὺς καὶ τὴν κακίαν τῶν διωκόν-
των. « Διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα. » Οἱ ἀσεβεῖς
ἐβλασφήμουν τοὺς ἀποστόλους, οἱ ἀπό-
στολοι παρεκάλουν τὸν θεόν ὑπὲρ τῆς σω-
τηρίας τῶν βλασφημούντων αὐτούς· « βλα-
» σφημούμενοι, παρακαλοῦμεν. » « Οστις
ὑπομένει τοὺς ὑβρίζοντας, τοὺς διώκοντας,
τοὺς βλασφημοῦντας αὐτὸν, καὶ μηδεμίαν
ἐκδίκησιν ποιεῖ, ἐκεῖνος ἐργάζεται ἀρετὴν
μεγάλην· δστις δὲ οὐ μόνον ὑπομένει, καὶ
οὐδεμίαν ποιεῖ ἐκδίκησιν, ἀλλὰ καὶ εὐλογεῖ
αὐτὸν, καὶ εὔχεται ὑπὲρ αὐτῶν, ἐκεῖνος

ἀναβαίνει εἰς τῆς ἀρετῆς τὴν ἀκρώρειαν·
διὰ τούτων οὖν τῶν λόγων φανερώσας ὁ
Παῦλος τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς τῶν
ἀποστόλων, διὰ τῶν ἔξῆς ἐδηλοποίησε·
πόσον εὐτελεῖς ἐλογίζετο αὐτοὺς ὁ κόσμος.

« Οὓς περικαθάρματα τοῦ κόσμου
1. Κ. 2. 13.
ἐγένηθημεν, πάντων περίψημα ἔως
ἄρτι

Τι εὐτελέστερον τῶν περικαθαρμάτων,
ἥγουν τῶν ἀποσαρωμάτων, τῶν ῥιπτομέ-
νων ἔξω τῆς οἰκίας, ἀφ' οὗ σαρώσωμεν; τὶ
καταφρονητότερον τοῦ περιψήματος, του-
τέστι τοῦ ἀποσπογίσματος τῶν ἀκαθαρ-
σιῶν; οὐ μόνον πρότερον, εἰς τὰς ἀρχὰς
δηλονότι τοῦ κηρύγματος, ἀλλὶς ἄχρι τῆς
ῷρας ταύτης, λέγει, ἐσμὲν ἐνώπιον τῶν
δοφθαλμῶν τοῦ κόσμου ὡς περικαθάρματα;
καὶ ὡς περίψημα πάντων τῶν ἀνθρώπων.
ἀλλὰ διὰ τὸ ὁ τοῦ θεοῦ ἀπόστολος μετὰ
τοσαύτης ἐμφάσεως περιέγραψε καὶ τὰ
παθήματα, καὶ τὰς ἀρετὰς, καὶ τὴν ἐσχάτην
εὐπέλειαν τῶν ἀποστόλων; Πρῶτον μὲν,
ἴνα ταπεινώσῃ τῶν Κορινθίων τὴν ὑψηλε-
φροσύνην· διότι, καὶν σιωπῇ τὸ ἐκ τῶν λό-
γων αὐτοῦ συμπέρασμα, ίνα μὴ παρωργί-
σῃ, αὐτὸς δμως ὑπονοεῖται καὶ ὑπακούεται
καὶ τρόπον τινὰ κραυγάζει, λέγων ἐάν
ἡμεῖς οἱ ἀπόστολοι, οἱ ὑπὸ θεοῦ ἐκλειεγ-
μένοι, οἱ τῶν χαρισμάτων τοῦ ἀγίου τινεύ-
ματος πεπληρωμένοι; οἱ διδάσκαλοι ὑμῶν,
πάσχωμεν τόσα παθήματα, καὶ τοσοῦτον
ἀγωνιζόμεθα ὑπὲρ τῶν κατορθωμάτων τῆς

ἀρετῆς, καὶ τοσοῦτον εὔτελεῖς λογιζώμεθα
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· πῶς ὑμεῖς, μαθηταὶ
ὄντες ἀρχάριοι, τολμᾶτε νομίζειν ἔαυτοὺς
καὶ φρονίμους καὶ δυνατοὺς καὶ ἐνδόξους
καὶ πανευτυχεῖς; δεύτερον δὲ, εἴπε ταῦτα,
ἴνα περιγράψῃ τὰ ἔργα καὶ τὸ πολίτευμα
τῶν ἀποστόλων, πρὸς παράδειγμα ἀρετῆς
καὶ τελειότητος πάντων τῶν εἰς Χριστὸν
πιστευόντων. Ἐπειδὴ δὲ, κανὸν μετὰ ἐπικτη-
δειότητος καὶ μεγάλης ἐπιστήμης ἥλεγχε
τὴν τῶν Κορινθίων ἐπαρσιν, εἶχεν δῆμος ὁ
λόγος αὐτοῦ πλῆξιν καὶ πικρότητα πολλὴν,
διὰ τοῦτο χαλᾶ τὸν τόνον τῆς πικρότητος
τοῦ λόγου, μεταβάλλων τὴν πικρίαν τοῦ
ἐλέγχου εἰς γλυκυτάτην νουθεσίαν.

Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦ-
τα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητά
νουθετῶ. Ἔὰν γὰρ μυρίους παιδα-
γωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ
πολλοὺς πατέρας ἐν γάρ Χριστῷ. Ἰησοῦ
διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέν-
νησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μημη-
ταί μου γίνεσθε.

Πρῶτος ὁ Παῦλος ἐκήρυξε τὸν λόγον
τῆς πίστεως εἰς τὴν Κόρινθον, διόπου καὶ
πολλὰ ὑπέμεινε παθήματα ὑπὸ τῶν ἐκεῖ
Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων, διόπου «Καὶ πολλοὶ
» τῶν Κορινθίων ἀκούοντες, ἐπίζευον καὶ
» ἐβαπτίζοντο. » Μετὰ δὲ τὸν Παῦλον καὶ

οἱ Ἀπόλλων, καὶ ἄλλοι κήρυκες τῆς πίστεως
ἥλθον εἰς τὴν Κόρινθον, καὶ ἐδίδαξαν, καὶ
τούτους μὲν ὄνομάζει παιδαγωγοὺς, καθόπι
καὶ αὐτοὶ ἐπεισήριξαν αὐτοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν.
ἔαυτὸν δὲ ὄνομάζει πατέρα, καθόπι αὐτὸς
πρῶτος κηρύξας αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον, καὶ
ἐπιστρέψας αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πλάνης τῶν
εἰδώλων εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς εἰς Χριστὸν
πίστεως, ἀνεγέννησεν αὐτοὺς, κατατάσσας
ἀνθρώπους πνευματικοὺς ἀντὶ σαρκικῶν,
καὶ ἐπουρανίους, ἀντὶ ἐπιγείων. Γράφω
ταῦτα, λέγει, ἦγουν γράφω τούτους τοὺς
ἐλέγχους πρὸς ὑμᾶς, ὃς Κορίνθιοι, οὐχ ἵνα
καταισχύνω τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἀλλ' ἵνα
νουθετήσω ὑμᾶς, ὡς τέκνα μου ἡγαπημένα.
Διότι κανὸν μαρίους ἔχητε παιδαγωγοὺς, οὐκ
ἔχετε δῆμος πολλοὺς πατέρας, δυναμένους
μετὰ τοσαντῆς παρόησίας καὶ ἀγάπης
ἐλέγχαι τὰ ἀμαρτήματα ὑμῶν, καὶ νουθε-
τῆσαι ὑμᾶς ἀνυποστόλως, διότι ἐγὼ μόνος
εἰμὶ ὁ κατὰ πνεῦμα πατήρ ὑμῶν, ἐγὼ ὑμᾶς
ἐγέννησα, διδάξας ὑμᾶς τὴν εὐαγγελικὴν
πίστιν. Ἐπειδὴ οὖν ἔχω δικαίωμα πατρὸς
πρὸς ὑμᾶς, διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς,
«Μιμηταί μου γίνεσθε.» Μιμηθῆτε τὴν
ἔμηνιν εἰς Χριστὸν πίστιν, τὴν ἔμηνιν ἀγάπην,
τὴν ἔμηνιν ταπείνωσιν, τὴν ἐλπίδα μου, τὸν
ζῆλόν μου, καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετάς. Μόνος
δὲ ὁ Παῦλος, καὶ εἰτις ἄλλος ἐφίασεν εἰς
τὴν τελειότητα τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ, δύναται
μετὰ θάρρους εἰπεῖν ὡς αὐτὸς τὸ, «Μιμη-
ταί μου γίνεσθε.»